

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/189/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219203439
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Veščičíková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7219203439.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Veščičíkovej a členiek senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Gizely Majerčák v spore žalobkyne H. R. T. XX.X.XXXX, Y., Y. XX, zast. JUDr. Alexandrom Parajosom, advokátom, Advokátska kancelária, Košice, Skladná 64, proti žalovanej Kooperatíva poisťovňa a.s., Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 1.166,40 eur istiny s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku 10C/22/2019-158 z 26.6.2020 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti vo výroku I. a III.

Žalobkyni p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozsudkom I. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 1.166,40 eura spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.166,40 eura od 7. 3. 2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, II. v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu zamietol a III. vyslovil, žalobkyňa má proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Rozhodol tak o žalobe, doručenej mu 18.4.2019 v znení jej doplnenia, doručeného súdu 13.5.2019, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby zaviazal žalovanú na zaplatenie 1.166,40 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 20.2. 018 do zaplatenia a na náhradu trov konania, na tom skutkovom a právnom základe, že 18.11.2017 došlo na mieste v smere od Mestskej časti Y.V. - W. T. B. I. V. k škodovej udalosti, ktorú zavinil vodič a majiteľ vozidla I. XXX, J.: Y. XXX S., I. Y., nar. X.X.XXXX v Y., H. C., O.. W. Č.. X. Vozidlo bolo v čase škodovej udalosti v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z. povinne zmluvne poistené u žalovanej. V dôsledku tejto škodovej udalosti žalobkyňa utrpela škodu na zdraví (ktorá bola v podobe bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia už žalovanou odškodnená v plnom rozsahu), čo vyvolalo jej práceneschopnosť v období od 18.11.2017 do 1.2.2018. Keďže žalobkyňa v uvedenom čase pracovala v spoločnosti Ost - Arch spol. s ručením obmedzeným Košice, Žižkova 6 na Dohodu o pracovnej činnosti s pravidelným mesačným príjmom - hrubou mzdou 600 eur, utrpela za obdobie od 18.11.2017 do 1.2.2019 škodu v podobe straty na zárobku v celkovej výške 1.166,40 eur; strata na zárobku za obdobie november 2017 predstavuje 233,28 eur, strata na zárobku za obdobie december 2017 predstavuje 466,56 eur a strata na zárobku za obdobie január 2018 predstavuje 466,56 eur. Žalobkyňa sa s týmto nárokom obrátila na žalovanú ako zákonného poisťovateľa vinníka/škodcu/prevádzkovateľa vozidla, ktorá plniť odmietla s poukazom na zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a skutočnosť, že žalobkyňa bola zamestnaná na základe dohody o pracovnej činnosti, čo údajne nie je pracovným pomerom, neplatia sa odvody na nemocenské poistenie, nevzniká nárok na nemocenské dávky a ani nárok na poistné plnenie. Súd po vykonanom dokazovaní urobil záver, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že 18.11.2017

došlo na mieste v smere od I. Č. Y. - W. T. B. I. V. k škodovej udalosti, ktorú zaviniel vodič a majiteľ vozidla I. XXX, J.: Y. XXX S. I. Y.. Vozidlo bolo v čase škodovej udalosti v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. povinne zmluvne poistené u žalovanej. V dôsledku tejto škodovej udalosti žalobkyňa utrpela škodu na zdraví, ktorá bola v podobe bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia už žalovanou odškodnená, a ktorá vyvolala jej práceneschopnosť od 18.11.2017 do 1.2.2018. Z listinných dôkazov predložených žalobkyňou za účelom preukázania existencie vzťahu so zamestnávateľom a príjmu z neho súd v súlade s § 204 C.s.p. zistil, že žalobkyňa ako zamestnankyňa uzavrela so spoločnosťou OST - ARCH spol. s r. o. ako zamestnávateľom 30.12.2016 Dohodu o pracovnej činnosti, na základe ktorej vznikol medzi nimi pracovný vzťah založený dohodou 1.1.2017. Predpokladaný rozsah pracovného času bol stanovený na max. 10 hodín týždenne/40 hodín mesačne, nepravidelne podľa rozpisu pracovného času, ktorý zamestnávateľ rozvrhne podľa potrieb spoločnosti na konkrétne týždenné alebo dlhšie obdobie po dohode so zamestnancom vždy kalendárny mesiac vopred v súlade so Zákonníkom práce. Dohoda o pracovnej činnosti bola uzavretá na dobu určitú od 1.1. 2017 do 31.12.2017. Žalobkyňa ako zamestnankyňa uzavrela so spoločnosťou OST - ARCH spol. s r. o. ako zamestnávateľom 31.3.2017 Dohodu o pracovnej činnosti, na základe ktorej vznikol medzi nimi pracovný vzťah založený dohodou 1.4.2017. Predpokladaný rozsah pracovného času bol stanovený na max. 10 hodín týždenne/40 hodín mesačne, nepravidelne podľa rozpisu pracovného času, ktorý zamestnávateľ rozvrhne podľa potrieb spoločnosti na konkrétne týždenné alebo dlhšie obdobie po dohode so zamestnancom vždy kalendárny mesiac vopred v súlade so Zákonníkom práce. Dohoda o pracovnej činnosti bola uzavretá na dobu určitú od 1.4.2017 do 31.12.2017. Z Potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti a ďalších údajoch podľa § 39 ods. 5 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov za zdaňovacie obdobie 2017 (ďalej ako „Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch 2017“) vystaveného spoločnosťou OST - ARCH s.r.o. 3. januára 2018 vyplynulo, že úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti žalobkyne, okrem príjmov, z ktorých sa daň vyberá zrážkou podľa § 43 zákona, bol 6.060 eur, pričom išlo o úhrn príjmov plynúci na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Zo Mzdového listu za rok 2017 vyplynulo, že hrubá mzda žalobkyne za kalendárny rok 2017 dosahovala výšku 6.060 eur. Z výplatnej pásky za mesiac november 2017 bolo zrejmé, že hrubá mzda žalobkyne v daný mesiac bola 300 eur. Žalobkyňa ako zamestnankyňa uzavrela so spoločnosťou OST - ARCH spol. s r.o. ako zamestnávateľom 29.12.2017 Dohodu o pracovnej činnosti, na základe ktorej vznikol medzi nimi pracovný vzťah založený dohodou 1.1.2018. Predpokladaný rozsah pracovného času bol stanovený na max. 10 hodín týždenne/40 hodín mesačne, nepravidelne podľa rozpisu pracovného času, ktorý zamestnávateľ rozvrhne podľa potrieb spoločnosti na konkrétne týždenné alebo dlhšie obdobie po dohode so zamestnancom vždy kalendárny mesiac vopred v súlade so Zákonníkom práce. Dohoda o pracovnej činnosti bola uzavretá na dobu určitú od 1.1. 2018 do 31.12.2018. Z Potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti a ďalších údajoch podľa § 39 ods. 5 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov za zdaňovacie obdobie 2018 (ďalej ako „Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch 2018“) vystaveného spoločnosťou OST - ARCH s. r. o. 31. januára 2019 vyplynulo, že úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti žalobkyne, okrem príjmov, z ktorých sa daň vyberá zrážkou podľa § 43 zákona, bol 7.800 eur, pričom išlo o úhrn príjmov plynúci na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Zo Mzdového listu za rok 2018 vyplynulo, že hrubá mzda žalobkyne za kalendárny rok 2018 dosahovala výšku 7.800 eur. Sporným medzi stranami sporu bolo, či žalobkyňa za daných skutkových okolností má nárok na náhradu za stratu na zárobku pri dočasnej pracovnej neschopnosti trvajúcej v období od 18.11.2017 do 1.2.2018. Súd, vychádzajúc z § 446 Obč. zák. v znení platnom a účinnom do 29.1.2019, ktoré znenie bolo zrušené od 30.1.2019 do 30.11.2019, urobil záver, že v konkrétnom prípade žalobkyne, ktorá bola v právnom vzťahu na základe uzavretej dohody o pracovnej činnosti v kalendárnom roku 2017 i 2018, podľa zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z. z. platného v rozhodnom období, nevznikol nárok na nemocenské dávky. V zmysle § 446 Obč. zák. platného a účinného v čase škodovej udalosti (18.11.2017) sa náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti posudzuje a suma tejto náhrady sa určuje rovnako ako úrazový príplatok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Pretože uzavretím dohody o pracovnej činnosti nevzniká pracovný pomer, podľa zákona č. 461/2003 Z. z. , nie sú splnené podmienky pre vyplatenie úrazového príplatku, a teda v dôsledku vtedy existujúcej právnej úpravy ani straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti poisťovňou vinníka dopravnej nehody. Zdôraznil, že Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom z 10. 10. 2018 PL. ÚS 10/2016 - 53 vyslovil nesúlad ust. § 446 Obč. zák. s čl. 12 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky bol zverejnený v Zbierke zákonov pod číslom 25/2019 Z.z. Z odôvodnenia predmetného nálezu súd považoval za potrebné na tomto mieste aspoň parafrázovať, a to na zdôraznenie dôležitosti vylúčenia aplikácie protiústavnej normy aj na prípady, v ktorých vznik

nároku sa viaže na obdobie, keď protiústavnosť takej normy ešte nebola vyslovená, aspoň nasledovné: Úrazové dávky predstavujú podstatne redukované odškodnenie, ktoré sa riadi princípmi verejného poistenia, takou úpravou sa preto popiera základný princíp súkromného práva, v zmysle ktorého sa má poškodenému nahradiť skutočná majetková škoda, ktorú utrpí v dôsledku škodovej udalosti. Aplikáciou takej podoby ustanovenia § 446 Občianskeho zákonníka dochádza k vyčleneniu (znevýhodneniu) poškodených podľa § 446 Občianskeho zákonníka zo skupiny ostatných porovnateľných majetkovo poškodených v dôsledku civilno - právneho deliktu, a to bez ospravedlniteľného dôvodu. Napadnutá právna úprava je preto v rozpore s ústavným princípom rovnosti podľa čl. 12 ods. 1 ústavy. Poukázal na to, že v priebehu konania došlo k novelizácii Občianskeho zákonníka, ktorej potreba vychádzala práve z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.10.2018 PL. ÚS 10/2016-53, ktorým bol vyslovený nesúlady ustanovenia § 446 zákona č. 446 Občianskeho zákonníka s čl. 12 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa novelizovaného znenia § 446 Obč. zák. náhrada straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa uhrádza peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom poškodeného, ktorý dosahoval pred vznikom škody, a náhradou, ktorá bola poškodenému vyplatená v dôsledku choroby alebo úrazu podľa osobitných predpisov. Súčasťou novely je aj prechodné ustanovenie - § 879w vyrovnávajúce sa s právnou úpravou v jednotlivých časových obdobiach, ohraničených zverejnením nálezů Ústavného súdu v Zbierke zákonov a účinnosťou ostatnej novely Občianskeho zákonníka. Citujúc znenie § 879w Obč. zák. dal do pozornosti § 41b ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a účinky nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.10.2018 PL. ÚS 10/2016 - 53 pre tento konkrétny prípad. Z § 41b ods. 2 zákona o ústavnom súde mu vyplynulo, že právoplatné rozhodnutia vydané v občianskoprávnom a správnom konaní pred uverejnením nálezů ústavného súdu o nesúlade právnych predpisov po uverejnení nálezů zostávajú síce nedotknuté, avšak povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať. Uvedené ustanovenie však neposkytuje žiadnu ochranu tomu účastníkovi občianskoprávneho alebo správneho konania, ktorý bol v konaní neúspešný, teda uplatnený nárok mu vzhľadom na aplikáciu nesúlady právneho predpisu nebol priznaný, resp. nebol priznaný v celom rozsahu. Ak by totiž v tomto spore aplikoval § 446 Obč. zák. v znení účinnom v čase vzniku škody u žalobkyne, aplikoval by znenie predpisu, ktoré vzhľadom na vyššie cit. nález ústavného súdu je nesúlady s ústavou s dôsledkom zamietnutia nároku žalobkyne v celom rozsahu. Hoci ústava a zákon o ústavnom súde nemajú výslovné ustanovenia o hmotnoprávných účinkoch nálezů o nesúlade vydaného pred právoplatným skončením konania, mal za to, že treba dôjsť k jednoznačnému záveru, že v týchto veciach nastávajú hmotnoprávne účinky pre všetkých účastníkov konania ex tunc. Ak sa totiž tieto účinky prejavujú ex tunc vo veciach judikovaných právoplatne pred uverejnením nálezů, potom a fortiori to musí tak byť vo veciach neskončených právoplatne v momente uverejnenia nálezů o nesúlade. Opačný výklad je priamym popretím princípu zachovávanía ústavnosti a zároveň neprípustným absolutizovaním princípu právnej istoty (vid'. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 316/06 z 20. decembra 2006). Z uvedených účinkov nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. 10. 2018 PL. ÚS 10/2016 - 53 a z prechodného ustanovenia, ktorým zákonodarca na existenciu protiústavnej normy § 446 OZ účinnej do 29. januára 2019 reagoval, vyplýva, že otázka riešená v tomto konaní čo do základu nároku („vznik právnych vzťahov a vznik nárokov z týchto právnych vzťahov“) sa posudzuje podľa staršej úpravy, a to v znení Občianskeho zákonníka účinného do 30. novembra 2019. Na základe uvedeného a v nadväznosti na znenie § 879w OZ súd konštatoval, že Občiansky zákonník v znení účinnom do 30. novembra 2019 neobsahoval úpravu náhrady straty na zárobku pri dočasnej pracovnej neschopnosti, pretože ust. § 446 bolo v dôsledku nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky a nečinnosti zákonodarcu v zákonom stanovenej dobe šiestich mesiacov od zverejnenia nálezů zrušené. Uvedené znamená, že vznik nároku žalobkyne na náhradu za stratu na zárobku Občiansky zákonník neupravuje, preto súd, ktorý vec musí rozhodnúť aj pri absencii právnej úpravy, za použitia analógie legis aplikoval na daný vzťah účelom aj obsahom najbližšie ustanovenie chýbajúcej úpravy, a to všeobecné ustanovenia o náhrade škody, keď ako vyplynulo aj z predchádzajúcich riadkov, strata na zárobku je osobitným druhom majetkovej ujmy, ku ktorej dochádza pri škode na zdraví. Náhrada takej straty je inštitútom súkromného práva, v ktorom platí princípy náhrady úplnej (skutočnej škody a ušlého zisku) majetkovej škody. Na základe uvedeného preto súd na zistený skutkový stav aplikoval § 879w, § 420 ods. 1, 2, 3, § 442 ods. 1, § 446 Obč. zák. (účinného od 1.12.2019). Urobil záver, že splnenie predpokladov vzniku škody u žalobkyne nebolo v konaní sporné (uvedené nebolo ani len predmetom skutkových tvrdení žalovanej). Výška vzniknutej škody, ušlého zisku, je suma, ktorá žalobkyne preukázateľne ušla v dôsledku jej práceneschopnosti, teda ide o príjem z pracovnej činnosti, ktorý by bola dosiahla za bežného chodu vecí (nebyť škodovej udalosti žalobkyňa v priebehu konania predložením listinných dôkazov týkajúcich sa jej pracovného

vzťahu so zamestnávateľom (č.l. 14 - 21 odôvodnenia tohto rozsudku) bez pochybností preukázala výšku jej čistej mzdy (odmeny) za obdobia od 1.4.2017 do 31. 12.2017 a od 1.1.2018 do 31.12.2018, a tým aj výšku straty na zárobku za mesiac november 2017 (vo výške čistej mzdy - odmeny v sume 233,28 eura), za mesiac december 2017 (vo výške čistej mzdy - odmeny v sume 466,56 eura) a január 2018 (vo výške čistej mzdy - odmeny v sume 466,56 eura), spolu tak výška stratenej mzdy - odmeny dosahuje za obdobie mesiacov november 2017 - januára 2018 sumu 1.166,40 eura. Takto žalobkyňou vyčíslená strata na zárobku je zároveň odrazom sumy, ku ktorej sa dospeje aplikáciou znenia § 446 Obč. zák. účinného od 1. decembra 2019, ktorého zmyslom je zabezpečiť skutočné odškodnenie toho, kto utrpel škodu na zdraví (pre účely zistenia náhrady na strate na zárobku § 446 Obč. zák. vychádza z § 134 Zák. práce a rozhodujúceho obdobia pre určenie priemerného zárobku). Urobil záver, že žaloba je tak plne dôvodná, čo do základu nároku i výšky uplatnenej istiny. Citujúc znenie § 517 ods. 2 Obč. zák., § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o PZP), V časti uplatneného príslušenstva - úrokov z omeškania vo výške 5 % z istiny, súd považoval žalobu rovnako za dôvodnú, avšak výšku korigoval vzhľadom na neskorší počiatok omeškania žalovanej s peňažným plnením. Súd k tomu považoval za potrebné uviesť, že je oboznámený so závermi rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018, podľa právnej vety ktorého peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 8 zákona o PZP je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) zákona o PZP, účelom ktorej je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom tejto sankcie nezostala nečinná, aby bola nútená oznámiť v lehote troch mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poisťnej udalosti. Skutočnosť, že poisťovňa neodôvodnila odmietnutie poisťného plnenia podľa predstáv poškodeného, nemožno vykladať spôsobom, že by si túto povinnosť nespĺnila vôbec a následne prijať záver, že nesplnením tejto povinnosti sa dostala v zmysle § 11 ods. 8 zákona o PZP do omeškania. K citovaným záverom sa súd priklonil a s nimi súhlasil, avšak zákon o PZP v § 11 ods. 8 stanovuje pri nesplnení nepeňažnej povinnosti sankciu v podobe úrokov z omeškania s odvolaním sa na všeobecnú úpravu úrokov v Obč. zák. pri omeškaní s peňažným plnením. Poukázal na to, že vôľa zákonodarcu, aby poškodený mal právo sankcionovať poisťovňu pri nesplnení jej nepeňažnej povinnosti, rovnako ako je tomu pri nesplnení povinnosti peňažnej, nijako nevyklučuje použitie všeobecnej úpravy (§ 517 ods. 2 Obč. zák.), teda v prípade omeškania s peňažným plnením. Zdôraznil, že nie je zákonný dôvod vylúčiť možnosť sankcionovať omeškanie poisťovne s peňažným plnením, a tým vylúčiť aplikáciu lex generalis. Dôvodil, že úprava úrokov z omeškania v Občianskom zákonníku a v zákone o PZP sa neprekrýva v celom rozsahu, ust. § 11 ods. 7 zákona o PZP len rozširuje právne dôvody nárokovania si úrokov z omeškania oproti situáciám, s ktorými ráta Občiansky zákonník, a to o situáciu predpokladanú ust. § 11 ods. 6 a ods. 8 zákona o PZP. Počiatok omeškania s peňažným plnením poisťovne vyplýva špecificky z ust. § 11 ods. 7 zákona o PZP tak, že žalovaná bola povinná poskytnúť žalobkyňi poisťné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania, tzn. do 15 dní od 20.2.2018 - do 6.3.2018. Nasledujúcim dňom sa žalovaná dostala do omeškania s plnením vo výške 1.166,40 eura. Percentuálna ročná výška úrokov z omeškania uplatnená žalobkyňou je zodpovedajúca výške stanovenej v § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na počiatok omeškania vyplývajúci z § 11 ods. 7 zákona o PZP súd žalobu v časti uplatnených úrokov z omeškania vo výške 5 % zo sumy 1.166,40 eura od 20. 2. 2018 do 6. 3. 2018 zamietol. Poukazujúc na § 232 ods. 3, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 C.s.p. rozhodol aj o trovách konania tak, že žalobkyňi priznal nárok na ich náhradu v plnom rozsahu proti žalovanej. Jej čiastočný neúspech predstavujúci úroky z omeškania za obdobie od 20. 2. 2018 do 7. 3. 2018 sa nepremietol do pomerného rozdelenia nároku na náhradu trov, keďže išlo o časť nepatrnú, dosahujúcu 0,20 %. O výške náhrady rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku.

3. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná z odvolacieho dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., t.j. že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

4. Citujúc sčasti z odôvodnenia rozsudku súdu, vychádzajúc z § 879w zákona č. 394/2019 Z.z., poukázala na to, že súd jednoznačne pochybil, keď síce uviedol, že nárok žalobkyne posúdil podľa prechodného ust. § 879w zák. č. 394/2019 Z.z., čo však celkom zjavne neurobil, pretože predmetné ustanovenie jasne stanovuje, že vznik právnych vzťahov, ako aj vznik nárokov z týchto právnych vzťahov je nutné posudzovať podľa právnej úpravy účinnej v čase vzniku predmetného nároku, t.j. od 18.11.2017 do 1.2.2018. Nestotožnila sa s názorom súdu, že hmotnoprávne účinky nálezu o nesúlade právneho predpisu s Ústavou SR nastávajú pre všetkých účastníkov konania ex tunc, lebo účelovo opomenul

uviesť aj opačné názory Ústavného súdu SR a riadne sa s nimi vysporiadať. Poukázala na otázku účinkov nálezu Ústavného súdu, ktorým sa zaoberalo Plénum Ústavného súdu SR vo svojom uznesení TL ÚS 13/98 zo 17.2.1999, kde bolo bez rozporov jednoznačne vyslovené, že rozhodnutie Ústavného súdu SR v konaní podľa článku 125 písm. a) Ústavy SR má vždy účinky len ex nunc, t.j., že účinky nálezu Ústavného súdu o nesúlade právneho predpisu s Ústavou vznikajú do budúcnosti, nie spätne. Poukázala pritom aj na zákaz retroaktivity právnych noriem, ako významnú demokratickú záruku ochrany práv občanov a právnej istoty. Ďalej namietala priznaný nárok na úroky z omeškania a trovy konania a tvrdila, že rozhodnutie je v maximálnej možnej miere nespravodlivé, keď ju súd sankcionoval za to, že v čase, kedy si u nej žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu straty na zárobku počas PN, postupovala plne v súlade v danom čase platnou a účinnou právnou úpravou. Mala za nepochybné, že v čase vzniku a uplatnenia nároku žalobkyne bolo platné a účinné znenie § 446 Obč. zák., podľa ktorého náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako úrazový príplatok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Aby teda poškodenému vznikol nárok na náhradu straty na zárobku počas práceneschopnosti, musela byť splnená podmienka, že poškodený bol uznaný za práceneschopného a bola mu vyplácaná náhrada príjmu pri dočasnej práceneschopnosti podľa zák. č. 462/2003 Z.z. o náhrade príjmov pri dočasnej práceneschopnosti alebo vyplácané nemocenské podľa zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Žalobkyňa pritom preukázateľne v tom čase uvedené podmienky nespĺňala. Žalobkyňa si uplatnila predmetný nárok u žalovanej dňa 1.2.2018, pričom nárok žalovanej vznikol za obdobie od 18.11.2017 do 1.2.2018. Žalovaná teda postupovala pri likvidácii danej poistnej udalosti v dobrej viere a nemohla predpokladať, že v budúcnosti bude predmetné ustanovenie vyhlásené za protiústavné. Žalovaná dala do pozornosti súdu, že Nález Ústavného súdu SR bol zverejnený v Zbierke zákonov 30.1.2019. Žalobkyňa podala na súd žalobu až 18.4.2019. Tvrdila, že súd prvej inštancie tak rozhodol v príkrom rozpore so základnými princípmi, stanovenými v C.s.p. Citujúc znenie Čl. 2 ods. 1, 2 C.s.p., zastávala názor, že rozhodnutie súdu je nielen v rozpore s princípom právnej istoty, ale zároveň je aj nespravodlivé, keď súd priznaním úrokov z omeškania a náhrady trov konania žalobkyňi sankcionoval žalovanú za to, že postupovala v súlade s v tom čase platným a účinným zákonným ust. Podľa žalovanej, ak už súd rozhodol o priznaní nároku na náhradu za stratu na zárobku počas PN žalobkyňi, mal žalobkyňi nárok na úroky z omeškania priznať až odo dňa právoplatnosti napadnutého súdneho rozhodnutia. Zároveň mal súd o trovách konania rozhodnúť s poukazom na § 257 C.s.p. tak, že ich žiadnej zo strán neprizná, pretože podľa žalovanej bol v tomto súdnom konaní jednoznačne daný dôvod hodný osobitného zreteľa. Navrhla rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, príp. nárok žalobkyne v celom rozsahu zamietnuť a rozhodnúť o trovách konania.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu poukázala na to, že podstatou odvolacej námietky žalovanej vo vzťahu k právnemu základu nároku je, že súd prvej inštancie mal účinky nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 10/2016-53, zo dňa 10.10.2018, aplikovať ex nunc a nie ex tunc, a to s odvolaním sa na viaceré rozhodnutia najvyšších súdnych autorít v podmienkach SR, ČR i Európskeho súdu. Žalobkyňa je i napriek tomu právneho názoru, že súd prvej inštancie náležite odôvodnil, prečo bolo potrebné právny základ nároku žalobkyne posudzovať v intenciách právnej úpravy zák. č. 40/1964 Zb. (ust. § 446) účinnnej od 1.12.2019. V konečnom dôsledku je ale žalobkyňa právneho názoru, že ako právny základ, tak i výška jej nároku sú dané ani nie ust. § 446 Obč. zák., ale § 4 ods. 2 písm. d) v spojení s § 2 písm. g) zák. č. 381/2001 Z. z., a to aplikáciou § 1 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z. z., keďže žalobkyňa ako poškodená si uplatnila svoj nárok voči zodpovednostnému poisťovateľovi vinníka (škodcu) a nie priamo proti vinníkovi (škodcovi), ktorých zákonných ustanovení sa citovaný nález Ústavného súdu SR nijako nedotkol. Obsahové znenie cit. nálezu Ústavného súdu SR predstavuje de facto objasnenie (výklad) pojmu ušlý zisk, ktorý pojem používa aj zák. č. 381/2001 Z.z. Je potrebné vziať do úvahy, že zák. č. 381/2001 Z.z. je síce právnym predpisom kreovaným Slovenskou republikou, ale ide o právny predpis, ktorý má svoje legislatívne jadro v tzv. motorových smerniciach EÚ (predovšetkým Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/E5 zo dňa 16.9.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti) ktoré upravujú problematiku zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel na „európskej úrovni“, preto pre účely posúdenia rozsahu náhrady škody v režime „PZP“ nemožno vychádzať „iba“ zo zák. č. 40/1964 Zb. v spojení so zák. č. 461/2003 Z.z., ale je treba hľadať zámer a účel v európskej (komunitárnej) právnej úprave, keďže je Slovenská republika členským štátom EÚ. V tej súvislosti je namieste zo strany vnútroštátneho súdu postupovať v intenciách uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.7.2018, sp. zn. 4Obo/3/2018 (R 75/2018). V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu alebo v prípade rozporu

tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Pre správnu interpretáciu zákonného textu je preto potrebné hľadanie účelu a zmyslu právnej normy v intenciách celého právneho poriadku Slovenskej republiky, najmä jeho ústavnej súladnosti. Pokiaľ ide o dôvodnosť úrokov z omeškania, uviedla, že aj s týmto nárokom sa súd prvej inštancie náležite vysporiadal. Žalobkyňa navyše v priebehu súdneho konania k tomuto predložila aj aktuálny rozsudok - rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.1.2020 sp. zn. 11Co/240/2018. Z civilnoprocesného hľadiska žalobkyňa namietala zmätočnosť odvolania, keďže z tohto nie je úplne zrejmé, proti ktorým konkrétnym výrokom (resp. ich častiam) súdu prvej inštancie vlastne smeruje. Navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť a zároveň žalovanú zaviazat' k náhrade trov odvolacieho konania v plnej výške.

6. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 C.s.p. a rozsudok v napadnutej časti vo výroku I. a III. ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p., lebo súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ho právne posúdil a odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, na dôvody, ktoré v celom rozsahu odkazuje, nakoľko sú správne, na čom nič nemení ani podané odvolanie žalovanou, ktoré nie je spôsobilé spochybniť správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorom sa opakujú skutočnosti uvádzané žalovanou už pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd riadne a presvedčivo vysporiadal.

7. Žalovaná v odvolacom konaní uplatnila odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., t.j. že súd vec nesprávne právne posúdil pri nesprávnej aplikácii § 879w zák. č. 394/2019, že súd porušil zákaz retroaktivity právnych noriem ako významnú demokratickú záruku ochrany práv občanov a právnej istoty, pokiaľ v prejednávanej veci aplikoval právny predpis, ktorý v čase, kedy došlo k vzniku nároku žalobkyne v predmetnom žalovanom období od 1.4.2017 do 31.12.2018 nebolo možné žalobkyňi priznať stratu na zárobku, ktorá bola odrazom sumy, ktorej súd dospel aplikáciou znenia § 446 Obč. zák. účinného od 1.12.2019 a rovnako aj na to, že nález Ústavného súdu sa vzťahuje na právne predpisy a na ich aplikáciu ex nunc, t.j. do budúcnosti. Žalovaná nesúhlasila aj s priznaním úrokov z omeškania súdom, keďže v čase posudzovania nároku žalobkyne si splnila všetky povinnosti, ktoré jej mali vyplývať z platnej a účinnej právnej úpravy.

8. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany i podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

9. Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, tzn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach strán sporu, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní žalovanej.

10. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnymi závermi súdu prvej inštancie, vyplývajúcich zo zák. ust. uvedených v rozsudku súdu prvej inštancie a to predovšetkým so záverom, ku ktorému dospel aplikujúc § 446 a § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorou sa upravuje úhrada skutočnej škody, to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

11. Odvolací súd poukazuje predovšetkým na tú skutočnosť, že súd prvej inštancie správne aplikoval účinky nálezu Ústavného súdu PL ÚS 10/2016-53 z 10.10.2018, pokiaľ mal za to, že jeho účinky sú ex nunc a nie ex tunc a to aj s ohľadom na mnohé ďalšie rozhodnutia najvyšších súdnych autorít.

12. K správnym dôvodom uvedeným v rozhodnutí súdu je potrebné uviesť, že nárok žalobkyne je dôvodný predovšetkým s ohľadom na znenie § 4 ods. 2 písm. d) zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom.

13. Podľa § 4 ods. 2 písm. d) zák. č. 381/2001 Z.z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu ušlého zisku.

14. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie jednoznačne vyplynulo, že žalobkyňa uplatňuje svoj nárok de facto ako nárok na ušlý zisk, ktorý je vyslovene citovaný a uvádzaný ako nárok v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z., na ktorý žalobkyni ako poškodenej osobe vzniklo právo podľa § 4 ods. 2 písm. d) citovaného zákona, ktorého výška nebola sporná, ktorý nárok jej vznikol, keďže ušlý zisk je nárok na strane poškodenej žalobkyne to, čo jej ušlo, čo by získala vo forme finančného ohodnotenia v prípade, že by ku škode na zdraví na jej strane nedošlo, ktorú škodu zavinil poistený žalovanej. Z uvedeného dôvodu je rozhodnutie súdu prvej inštancie správne a zákonné už len z toho dôvodu, že žalobkyni voči žalovanej vzniklo právo na náhradu toho, čo jej ušlo v dôsledku poistnej udalosti, ktorú spôsobil jej poistenec.

15. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje aj s posúdením otázky v vzniku omeškania poisťovne, pričom súd prvej inštancie sa neodklonil ani od záverov vyslovených v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR 3Cdo/145/2017 z 22.11.2018 a 1Cdo/21/2017 z 26.2.2019 a správne aplikoval pri úrokoch z omeškania znenie § 517 ods. 2 Obč. zák. a § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z. , riadne sa oboznamujúc so závermi rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3Cdo/145/2017 z 22.11.2018, keď dospel k záveru, že žalovaná bola v omeškaní s plnením a že bola povinná poskytnúť žalobkyni poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania poistnej udalosti, t.j. do 15 dní od 20.2.2018 - do 3.3.2018 a že nasledujúcim dňom sa dostala do omeškania s plnením vo výške 1.166,40 eur.

16. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne, vrátane rozhodnutia o trovách konania.

17. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p.

18. Žalobkyňa mala v odvolacom konaní úspech v celom rozsahu, preto má právo na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu proti neúspešnej žalovanej, ktorá v odvolacom konaní nebola úspešná.

19. Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).